

Изм. № 671/28.10.2016г

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 1417-653-03-94
date 28.10.2016 г.

ДО
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ
ВЪПРОСИ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМИ Г-Н КИРИЛОВ,

Обръщаме се към Вас във връзка с изпратен до нас с писмо Изх. № КП-653-03-94/20.10.2016 г., Законопроект за изменение и допълнение на Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) с Вх. № 654-01-81/08.06.2016г. За Асоциацията на банките в България предложеното допълнение на разпоредбата на чл. 86 ЗЗД има два аспекта – по отношение санкционния характер на законната лихва за забава и по отношение отражението върху приложението на две разпоредби от Закона за потребителския кредит. Това са чл. 19, ал. 4, определящ максималния годишен процент на разходите по потребителски кредити и чл. 33, ал. 2, в който се фиксира максималния размер на лихвата за забава за потребител. Предложената алинея трета на чл. 86 ЗЗД, с която законната лихва за забава се определя за търговците на максимум основния лихвен процент на Българската народна банка плюс 8 процентни пункта, а когато е дължима от физическо лице – основния лихвен процент плюс 4 процентни пункта би се отразила негативно, не само на кредитните институции, но и на небанковите финансови институции, отпускащи потребителски кредити, както и очевидно, на постъпленията в държавния бюджет. Ако предложеното изменение за физически лица се приеме, то максималният размер на лихвения процент за потребителски кредити би трябвало от 50% в момента да се промени на 20%, а максималният размер на лихвата за забава да стане от 10% на 4%. При такава регулация значителна част от банковите и небанковите финансови кредитни услуги ще престане да се предлага от банките и небанковите институции на клиентите и те ще загубят достъп до тях. Очевидно, описаното положение ще създаде сериозен дисбаланс между риск и доходност за такива финансови услуги, поради което те не биха могли да продължават да се предоставят на физическите лица. Според нас, едва ли с предлаганото допълнение на ЗЗД е целен такъв нежелан ефект, а по-скоро той не е бил предвиден.

За да се избегне евентуален необоснован, нормативно предизвикан негативен ефект върху голяма част от кредитната дейност – банкова и небанкова, съответно, лишаването на гражданите от част от финансовите услуги, които обичайно ползват, по наше мнение, са възможни два алтернативни варианта, които предлагаме да се обсъдят между първо и второ четене на законопроекта за промени в ЗЗД, съответно да бъдат внесени такива предложения за законодателни изменения.

Първият вариант, който предлагаме, е законната лихва за забава да бъде определена на максимум основния лихвен процент на Българската народна банка плюс 8 процентни пункта, независимо от това, дали се дължи от физическо лице, или от търговец (такава е и преобладаващата лихва, посочена в Приложение 2, Сравнителен анализ на методиките за определяне на законната лихва за просрочени плащания в страните от Европейския съюз, която е приложена към горепосочения законопроект). При това положение, описаните от нас негативни ефекти ще са по-малки, в сравнение с варианта, предложен от вносителите за намаление на законовата лихва за физически лица.

Вторият възможен, според нас, подход, е да бъдат изменени разпоредбите на чл. 19, ал. 4 и чл. 33, ал. 2 от Закона за потребителския кредит (ЗПК) (Обн., ДВ, бр. 18 от 5.03.2010 г., изм. и доп., бр. 59 от 29.07.2016 г.). По отношение на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 ЗПК би следвало годишният процент на разходите да се определи, че не може да бъде по-висок от 12,5 пъти размера на законната лихва, а разпоредбата на чл. 33, ал. 2 ЗПК би трябвало да разреши, когато потребителят забави дължимите от него плащания по кредита, обезщетението за забава да може да надвишава законната лихва 2,5 пъти. При това положение ще се запази непроменено статуквото по отношение приложението на ЗПК, което не би следвало да е пряка зависимост, при това негативна, от обсъжданите промени в ЗЗД.

Надяваме се позицията ни да бъде взета предвид и изразяваме желание и готовност да участваме в заседанието на ръководената от Вас комисия за второ четене на законопроекта, както и в работната група за подготовката на доклада за обсъждане на посоченото заседание.

Предварително благодарим за съдействието и разбирането.

С УВАЖЕНИЕ:

д-р ик. Ирина Марцева
Главен секретар на АББ

